

GMINNY PROGRAM

Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Somianka na 2018 rok

Gmina Somianka liczy 31 sołectw, w których zamieszkuje stale 5 551¹ mieszkańców oraz ok. 2500 osób w sezonie letnim na indywidualnych działkach letniskowych i ok. 500 osób przebywających na terenie ośrodków wypoczynkowych.

Na terenie gminy usytuowanych jest 17² punktów sprzedaży napojów alkoholowych (w tym 15 punktów posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5 % - 18% zawartości alkoholu oraz 15 punktów posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18%) do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy). Wraz z wejściem w życie zmian do ustawy z dnia 26 października 1982 r. „O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” Rada Gminy uchwałą nr XXV/143/2001 z dnia 28 września 2001 r. ustaliła 15 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Obecnie sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży prowadzi 6³ punktów (gastromia) w tym 3⁴ punkty posiadają zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% - 18% zawartości alkoholu oraz 3 punkty powyżej 18% zawartości alkoholu.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii tworzy się w oparciu o „Diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych ” w celu zwalczania zagrożeń funkcjonowania społecznego i ekonomicznego gminy wynikających z nadużywania alkoholu a w szczególności poprawy kondycji zdrowotnej, psychicznej i moralnej mieszkańców gminy. Przeciwdziałanie tym zagrożeniom wymaga systematycznej i dobrze zorganizowanej działalności w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii.

W myśl ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Rada Gminy uchwałami: Nr XI/67/2003 z dnia 05 grudnia 2003 r. i Nr XXVI/160/16 z dnia 14 września 2016 r.

ustaliła następujące zasady usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy:

- przez miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zwanych punktami sprzedaży rozumie się obiekty trwale związane z gruntem,
- punkty sprzedaży mogą znajdować się w odległości nie mniejszej niż 100 m od: obiektów kultu religijnego, w których regularnie odbywają się zgromadzenia wiernych, cmentarzy,

¹ Dane wg stanu na dzień 14 grudnia 2017 r.

² Jak wyżej

³ Jak wyżej

⁴ Jak wyżej

szkół, żłobków i internatów,

- odległości te mierzone są wzdłuż najkrótszych ciągów komunikacyjnych i pieszych, pomiędzy wejściem do obiektu a wejściem do punktu sprzedaży napojów alkoholowych,
- przez ciągi komunikacyjne rozumie się istniejące drogi, a przez ciągi piesze istniejące chodniki.

Podobnie jak w poprzednich latach zakłada się przeprowadzenie działań kontrolnych przestrzegania warunków określonych w zezwoleniach na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tj.:

- czy alkohole dostarczane są do miejsc sprzedaży tylko w naczyniach zamkniętych z oznaczeniem nazwy producenta, rodzaju i ilości napoju oraz jego mocy,
- czy w miejscu sprzedaży napojów alkoholowych jest widoczna informacja o szkodliwości spożywania alkoholu, zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym,
- czy nie prowadzi się reklamy napojów alkoholowych,
- czy przestrzega się zakazu sprzedaży napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł,
- czy przestrzega się zakazu sprzedaży napojów alkoholowych przed i po godzinach zamknięcia lokalu,
- czy przestrzega się zakazu sprzedaży alkoholu na kredyt lub pod zastaw,
- czy przestrzega się prowadzenia sprzedaży alkoholu przez osoby pełnoletnie,
- czy przestrzega się w miejscu sprzedaży i najbliższej okolicy porządku publicznego.

Kontrola w tym zakresie prowadzona będzie przez członków GKRPA oraz Policję a wnioski z kontroli mogą być wykorzystane do oceny zasadności wydawanych zezwoleń. Podczas kontroli przewiduje się przeprowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej skierowanej do sprzedawców napojów alkoholowych. Wykorzystane w tym celu zostaną materiały nadesłane przez PARPA i artykuły z czasopisma „Świat problemów” redagowanego przez Fundację ETOH. Sprzedawcy w terminie do 31 stycznia 2018r. otrzymają również materiały z podstawowymi treściami edukacyjnymi, przypominającymi o konieczności kontroli wieku i informującymi o konsekwencjach związanych ze sprzedażą alkoholu nieletnim. Materiały zostały dostarczone przez Stowarzyszenie *DIAKONIA* realizującego kampanię społeczną w ramach Narodowego Programu Zdrowia na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Nowelizacja ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wprowadziła zakaz spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych.

Kontrolę nad przestrzeganiem powyższego zakazu sprawują członkowie GKRPA oraz policjanci Posterunku Policji w Somiance.

Realizacja programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii wymaga efektywnego współdziałania z organizacjami wyznaniowymi, organami samorządu terytorialnego a także Gminnym Ośrodkiem Kultury i filiami bibliotecznymi w terenie oraz świetlicami funkcjonującymi na terenie naszej gminy, Posterunkiem Policji, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, lekarzami, dyrektorami szkół, Poradnią Leczenia Uzależnień w Wyszkuwie, Grupą AA, Sądem Rejonowym w Wyszkuwie, kuratorem zawodowym rejonu Somianka, stacjonarnymi Ośrodkami Terapii i Leczenia Uzależnień i innymi ośrodkami leczenia odwykowego, z którymi Narodowy Fundusz Zdrowia podpisał umowy na refundację kosztów leczenia odwykowego, z Zespołem Interdyscyplinarnym

ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, z ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, realizatorami programów korekcyjno – edukacyjnych w Powiecie, Punktem Konsultacyjnym w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki w Wyszkanie, Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej, PARPA, Stowarzyszeniem *DIAKONIA*.

A. Zgodnie z ustawą gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych będzie realizowany w formie następujących przedsięwzięć:

- I. zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- II. udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą,
- III. prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- IV. ustalania szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczanych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrolę przestrzegania zasad obrotu tymi napojami,
- V. wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

W celu zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu planuje się:

- kontynuację pracy zespołu do przeprowadzania rozmów motywacyjnych z osobami uzależnionymi od alkoholu i mających na celu zmotywowanie osób uzależnionych do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego,
- prowadzenie rozmów motywacyjnych mających na celu uświadomienie osobom nałogowo nadużywającym alkoholu, że uzależnienie jest chorobą i koniecznością staje się podjęcie leczenia odwykowego w palcówkach odpowiednio przygotowanych do walki z nałogiem,
- zachęcanie osób uzależnionych do korzystania z usług Poradni Leczenia Uzależnień w Wyszkanie, udziału w mityngach grup AA,
- prowadzenie zajęć profilaktycznych z wykorzystaniem posiadanych materiałów edukacyjnych, które posłużą jako materiał metodyczny do prowadzonej w świetlicach działalności profilaktycznej w zakresie zagrożeń wynikających z uzależnień,
- prenumeratę czasopism o tematyce uzależnień,
- przeprowadzenie analizy, sporządzenie raportu diagnostycznego na temat problemów alkoholowych na terenie Gminy Somianka,
- szkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz opiekunów świetlic.

W celu udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą planuje się:

- przyjmowanie wniosków od najbliższych członków rodzin, sąsiadów, znajomych osób uzależnionych od alkoholu a także pracowników GOPS-u, Policji i zapraszanie osób uzależnionych od alkoholu na rozmowy motywacyjne,
- kierowanie zleceń do biegłego sądowego celem przeprowadzenia badań i wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w stosunku do osób, które swym zachowaniem zakłócają spokój lub porządek publiczny, powodują rozkład życia rodzinnego, uchylają się

- od pracy, demoralizują małych dzieci,
- kierowanie wniosków do sądu w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu i uchylających się od podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego, o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego, ustanowienia nadzoru kuratora na czas trwania obowiązku leczenia i ustalenia zakładu leczniczego,
- prowadzenie rozmów z członkami rodzin osób uzależnionych od alkoholu mających na celu „wyjście” ze współuzależnienia, zrozumienie alkoholizmu jako choroby i motywowanie swym postępowaniem osobę uzależnioną od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego,
- udzielanie informacji o możliwości uzyskania świadczeń alimentacyjnych i pisanie pozwu o alimenty,
- udzielanie osobom współuzależnionym pomocy prawnej – bezpłatna usługa dyżurującego w Urzędzie Gminy prawnika,
- zachęcanie do korzystania z pomocy psychologicznej Poradni Leczenia Uzależnień funkcjonujących w pobliskich miastach,
- zachęcanie do udziału w grupach samopomocowych działających w Wyszkanie, oraz w grupie terapeutycznej dla członków rodzin osób uzależnionych organizowanej przez Poradnię Leczenia Uzależnień w Wyszkanie,
- zachęcanie do korzystania ze wsparcia Gminnego Punktu Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszkanie w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przed przemocą,
- objęcie rodzin znajdujących się w bardzo trudnej sytuacji materialnej i kwalifikujących się do przyznania świadczeń z funduszu GOPS – pomocą materialną,
- dofinansowanie dożywiania dla dzieci z rodzin patologicznych i dotkniętych ubóstwem,
- współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zorganizowanie wyjazdów (wraz z transportem) na tzw. Spotkania Trzeźwościowe i umożliwienie osobom uzależnionym i dotkniętym problemami wynikającymi z uzależnień, doświadczających przemocy, udziału w mityngach, które będą odbywały się podczas w/w spotkań.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej

Ta forma działalności będzie realizowana w Gminie Somianka przez świetlice wiejskie, szkoły i sprzedawców napojów alkoholowych.

Świetlice wiejskie, przy współpracy z pracownikami filii bibliotecznych, pracownikami GOK oraz szkołami i skierowana do dzieci i młodzieży. Merytoryczna działalność świetlic wiejskich w zakresie realizacji Programu zostaje powierzona Gminnemu Ośrodkowi Kultury Somianka. Środki finansowe na finansowanie działalności świetlic w zakresie merytorycznej realizacji Programu i zatrudnienie opiekunów świetlic (na wynagrodzenia wynikające z umów zlecenia) zostaną przekazane Gminnemu Ośrodkowi Kultury w formie dotacji celowej.

Świetlice wiejskie zaplanowały m.in:

- wycieczki i spotkania integracyjne wraz z transportem,
- wyjazdy na basen,
- kultywowanie tradycji – obrzędów,
- integracyjne ogniska,
- cykliczne zajęcia edukacyjne, m.in. spektakle profilaktyczne,
- zajęcia sportowo- rekreacyjne,

- zajęcia plastyczno-techniczne i rękodzielnicze,
 - inne zajęcia cykliczne (m.in. spotkania chóru i scholii dziecięcej, spotkania Al.-Anon).
- Szczegółowy plan zajęć poszczególnych świetlic wiejskich funkcjonujących na terenie gminy Somianka dostępny będzie na stronie internetowej www.somianka.pl.
 Powyższe działania umożliwiają dzieciom i młodzieży pod okiem osób dorosłych spędzić aktywnie, bezpiecznie i pożytecznie swój wolny czas.

Zaplanowano również środki na inne działania profilaktyczno-integracyjne oraz dofinansowanie wypoczynku zorganizowanego.

W zakresie **profilaktyki szkolnej** planuje się przy współpracy z Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej i PARPA przeszkolenie nauczycieli dotyczące:

- bezpiecznego korzystania z internetu i cyberprzemocy,
- asertywności zachowań uczniów wobec propozycji stosowania używek oraz konsekwencji zdrowotnych stosowania używek,
- zakup broszur, ulotek, informatorów dla uczniów i rodziców w w/w zakresie.

Zajęcia/warsztaty z uczniami i spotkania z rodzicami uczniów:

- podnoszące świadomość w zakresie zdrowotnych, psychologicznych i społecznych konsekwencji stosowania używek (alkoholu, palenia papierosów, eksperymentowania z narkotykami),
- nauka asertywnych zachowań uczniów wobec propozycji eksperymentowania z używkami lub stosowania używek,
- przedstawienie pojęcia cyberprzemocy i uwrażliwienie uczniów i rodziców na konsekwencje tego zjawiska, podanie informacji gdzie należy się zgłosić będąc ofiarą lub świadkiem działania cyberprzemocy.

W trosce o zdrowy rozwój osób niepełnoletnich Gminna Komisja Przeciwdziałania Alkoholizmowi w Somiance zaplanowała również działania profilaktyczne skierowane **do sprzedawców napojów alkoholowych**. Gmina Somianka przystępuje do kampanii społecznej „MASZ WPŁYW” realizowanej przez Stowarzyszenie *DIAKONIA* w ramach Narodowego Programu Zdrowia na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Sprzedawcy przy składaniu oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych za poprzedni rok otrzymają materiały (plakaty, naklejki i ulotki) z podstawowymi treściami edukacyjnymi, przypominającymi o konieczności kontroli wieku i informującymi o konsekwencjach związanych ze sprzedażą alkoholu nieletnim.

Ustalenie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz kontrola przestrzegania zasad obrotu tymi napojami

W myśl ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Rada Gminy podjęła stosowne uchwały:

- ograniczającą liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% zawartości alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- ograniczającą liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% zawartości alkoholu do spożycia w miejscu sprzedaży,

- określającą zasady usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie naszej gminy.

W 2018 r. przewiduje się przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem przestrzegania zasad obrotu tymi napojami. Kontrola będzie prowadzona przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Somiance przy współdziałaniu Policji a jej wyniki mogą być wykorzystane do oceny zasadności wydawanych zezwoleń poszczególnym placówkom handlowym.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

W 2018 r. z funduszu na przeciwdziałanie alkoholizmowi zaplanowano sfinansowanie działalności funkcjonujących świetlic i ich doposażanie w zależności od istniejących potrzeb i możliwości finansowych, oraz finansowe wsparcie Punktu Konsultacyjnego w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki w Wyszkwowie.

Planowanie, koordynację zadań związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych powierzono koordynatorowi ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

Ustala się wynagrodzenie w wysokości po 100 zł. dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i członków Zespołu do przeprowadzania rozmów motywacyjnych:

1. za udział w jednym posiedzeniu Komisji,
2. za udział w kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w wyniku, której zostanie skontrolowanych minimum 5 punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
3. za udział w posiedzeniu Zespołu do przeprowadzenia rozmów motywacyjnych.

Powyższe wynagrodzenie w myśl w/w ustaleń będzie przysługiwało:

1. członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będących jednocześnie pracownikami Urzędu Gminy – jeśli posiedzenie odbywać się będzie po godzinach pracy w Urzędzie tj. po godz. 16.00 lub w dni wolne od pracy w Urzędzie,
3. członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzących w skład Zespołu do przeprowadzania rozmów motywacyjnych.

B. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. gminny program przeciwdziałania narkomanii będzie realizowany w formie następujących przedsięwzięć:

- I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
- II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
- III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym

prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- IV. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
- V. Pomoc społeczną osobom uzależnionym dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Całkowity koszt realizacji programu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii przewiduje się na kwotę 88 500 zł.

Wydatki związane z realizacją programu są zabezpieczone w budżecie gminy.

Przewodniczący
Rady Gminy

/-/ Krzysztof Jan Rakowski